

BAJA ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár egész évre 6 K Félévre 3 K

Társadalmi hetilap.

Szerkesztő ROTHSCHILD ZSIGMOND

Nyilttér sora 30 fillér.

Egyes szám ára 4 fillér. (2 krajcár.)

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Csernicsek Imre, Palánka.

Földmívelésügyi reformkérdések.

A mindjobban előtérbe nyomuló szociális reformmozgalmak immár a földmívelésre is kiterjednek. A föld, mint a teherviselési képesség biztos jele és tokmérője az államnak különös figyelmét felébresztí, de éppen ennél fogva a föld tulajdonosait igen érzékenyen érinti a mind súlyosabban rájuk nehezedő földadóteher és folyton emelkedő munkáltatási költség és munkabérek.

Az állam az el nem titkolható adóalapot minél több adóval megterhelni törekszik, a terhek alatt roskadozó földtulajdonosok pedig az általuk művelt földből minél több jövedelmet akarnak kihozni, hogy sokoldalú kötelezettségeiknek eleget tehesse. A régi jó idők gazdálkodási módszere csődöt mondott és ma már a földmíveléssel is tudományosan alapon kell foglalkozni. Megkísérik a legkülönbébb gazdasági rendszerek életbeléptetését: egy forgó, két forgó, váltó és ugarendszerek egymást váltják fel okszerűen művelt gazdaságainkban, legújabbban pedig a pamutnövény meghonosításával foglalkoznak intéző körünk.

A dolog nagy hordereje azonban felismerhető, ha meggondoljuk, hogy az országos ültetvények létesítése és a pamuttermelés által nemcsak gazdasági életünk, de zsengekorát élő fonó és szövő iparunk is előre nem látható lendületet nyer.

Statistikai kimutatások szerint ugyanis a nyers pamut behozatala Magyarországra és Ausztriába évenként 470.000.000. koronára rug és közgazdasági életünk egyik főtényezőjévé képezi. A hazai pamuttermelés nemcsak ezt a horribilis összeget tartaná itthon, de nagy részben önállóitana benntünk a jelenlegi amerikai főpiac és annak árhullámzásaiával szemben.

Kaplonyban, Szatmár megyében, Irigen, Szerém megyében, Pinczehelyen, ó- és Ujhegyen, Tolna vármegyében és Tárnokháton, Borsod vármegyében már virágozó pamutültetvények vannak és azt bizonyítják, hogy klímánk e növény igénytelen szükségleteit teljes mértékben kielégíti.

A termés hozadéka a következő adatokból tűnik ki:

Holdanként 7500 pamutnövényt termelünk. (Mint a dohányt) Minden egyes növény 22-25 pamuthüvelyt fejleszt és minden egyes hüvely 2.5 - 3 gr. magtalanított pamutot ad,— a növény átlagos termése tehát 50 gramm nyers pamut. Egy hold termése e szerint 375 kgr. pamuthozadék. Ezenkívül a magsajtolás által 100—120 kgr. olajat hozunk ki, a növény főtözséből igen erős, a hendert jóval felülmúló rostszálak nyerhetők, a melyek kitűnő kötélananyagot képeznek,— a kisajtott magvak pedig tenyészállatok részére nagyszerű takarmányt adnak, végül leveleiből, mint az Japánban történik, kitűnő növény papírt készítenek.

A pamut tehát minden részében értékesíthető elsőrangú hasznónövény. Tekintve

pedig, hogy egy hold pamutföld tiszta hozadéka a műveltetési költség és magas munkabérek levonásával a 350 koronát meghaladja, ennek meghonosítása nálunk közgazdasági életünk tovább fejlesztésének oly szédítő perspektíváját nyújtja, hogy az ügyvel a legbeatabban foglalkozni különösen a vidéki gazdasági egyesületeknek hazafias kötelessége.

HIREK.

Tisztelt olvasóink! Bizonyára szívesen fognak megismerkedni a »Scott-féle

Emulsió«-val, mely általánosan ismert háziszser, vagyis csukamájolaj, csakhogy az utóbbit teljesen jó ízű és könnyen emészthető formában nyújtja. Cyermekék különös előszeretettel veszik be a »Scott-féle Emulsió«-t, mert jól izlik. Kapható a gyógyszerárakban.

Elutasított rajztanítói állás. A tanfelügyelő fölhívta Cservenka községet, hogy az ottani ipariskolánál rajztanítói állást szervezzen. A képviselőtestület a felhívást elutasította.

Uj fűrészgár. Jerger Jakab és Sorgend János apatini lakosok Apatinban fűrész-

Hogyan hat Barthel takarmánymesze ?

Szabó és Kocsis szomszéd két pocokos tenyészsertést vásárolt. E két sertés egy napon 5—5 szép malacot szült. Nézzük csak miképpen fejlődtek s tenyésztek e malacok

1. Szabó olvasta, hogy mily jól hat a Barthel takarmánymesze; de bizalmatlan volt s nem vett.

2. Kocsis ügyesebb volt, megrendelte Barthel takarmánymeszt s naponként mindenik malacnak előbb félkanálnyit, majd egész kávéskanálnyit adott

3. Takarmánymész nélkül a malacok rosszul lettek, növekvésben visszamaradtak, gyakran kaptak hasmenést, s 8 hét alatt kettő közülük megdöglött.

4. Kocsisnál fordítva állott a dolog. Sohasem voltak ilyen malacai! És mibe került neki mindez? 10 kg. Barthel-féle takarmánymész 4 korona 80 fill.

5. 9 hónap múltán Szabóhoz jöven a mérszáros, alig hogy megpillantotta a malacokat, azonnal elrohant onnan!

6. Kocsisnál pedig csak nevetett s azonnal megkötötte az alkut.

Tanulság: A ki gyorsan nagy és kővé disznókat, egészséges borjúkat e rős csikókat akar nevelni, sok tejet és tojást, egyáltalában jószága után nagyobb hasznot akar elérni annak Barthel-féle takarmánymeszet kell a takarmányba keverni. Sok ezer megrendelő bizonyítja olcsóságát és hathatóságát.

5 kgrammos próbacsomag ára előrefizetés 2 korona 40 fillér bérmentve minden postaalomásra, 50 kgr. zsákban előrefizetés ellen K 12, budapesti vagy bécsi raktárból szállítva ismertetés ingyen.

Barthel Mihály ée Társa Bécs X3. Siccardsburggasse 44

Magyar levelezés

yárat építettek, mely már 2 hét óta működik.

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsió hatása minden alkalommal, ha azt angolokból szenvedő gyermeküknek adják. A SCOTT-féle Emulsió feltűnő gyorsan izmosítja a gyermeket, ERŐSÍTI A CSONTOKAT és elősegíti fejlődésüket. Ez a rendkívüli hatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkotórészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmúlhatatlan és nem-

Az Emulsió csak fiatal és öreg ember, hársárlásánál a SCOTT-féle nem még a halál küszöbén hitt módszer védi-nyet — a házi gyermek is könnyen emészti. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Iskolafelosztás. Apatinból írják:

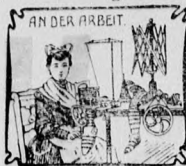
Az apatini izr. hitközség tagjai, miután saját felekezeti iskolájuk fenntartása állami adójuknak több mint 5 százalékát teszi ki, 1885-ik évben kelt miniszteri döntés folytán a községi iskolák fenntartási költségeitől fel voltak mentve. A nagyközönség azonban múlt évben újlag követelvéen a községi iskolákhoz való hozzájárulást, a közigazgatási bíróság döntését kérték ki ez ügyben. A közigazgatási bíróság az izr. hitközségre nézve kedvezőtlenül ítélt, az izr. iskola fenntartása lehetetlenné vált, mivel a 10—15 megadózott hitk. tagok mindegyike 200—300 koronával adóznak így is évenként, s ez új teherrel tehát leküzdhetetlen akadály állja útját e rég viruló és a magyarosítás terén nagy szolgálatot tevő intézet fennmaradásának, hacsak nem támogatja a nagyközség nagyobb évi dotációval, mivel kötelessége lesz hozzájárulni ez iskola fenntartásához. »Bácsmegeye«

Ferblizés a parasztság közt. Szomorú, megdöbbentő közéleti jelenségről ad nekünk hírt kossuthfalvi levelezőnk. A napokban az ottani földmives-osztály több tagja, nevezetesen: Katona Antal, Baják József, Kolompár János és Gyűjtő János leültek ferblizni s a legvakmerőbb módon üzték ezt a veszedelmes játékot. A hazárdirozás oly mérveket öltött, hogy mire a játéknak vége akadt, Gyűjtő Jánosnak 1200 koronája uszott el. A hazárdjátékosok ellen megindították az eljárást. Ime, a romlott társadalmi erkölcsök mire juttatják a munkás népet.

Leányszöktetés. Obecsén történt a következő eset: Szerbjeink között elmaradhatatlan szokás még ma is az úgynevezett »uszkocsiztatás«, — vagyis a leányszöktetés. Sőt szinte felváltól néznek az olyan ujdonsült fiatal férjre, aki a törvényes esküvő előtt meg nem szöktette volna szíve választottját. Annyiban változtak a szokási históriák manapság, hogy míg aze-

Tartós kereset 2-4 K naponta

gondnélküli állandó munka egész éven át saját otthonába.

Kerestetnek munkások

mind a két nemből harisnyakötéshez, a mi legujabb szab.-INVICTA-gyorskötőgépeinken

a mi vállalatunkhoz.

Írásbeli jótállás tartós keresetért.

Előismeret nem kell!

Tanítás ingyen. Lakhely mellékes. Munkát mi adjuk. Pontos kiszolgálás. Nagy kitüntetés. Számítalan elismerés. Kérjen prospektust.

Háziipari Vállalat Graz, Volksgartens 14B5

Monarchia legnagyobb szaktelepe.

Cimre ügyeljen.

lőtt a legény kocsira ültette a leányt és úgy szökött meg vele, ma pedig, a vilány és gőz korszakában — mint itt előadott eset is igazolja — már vasuton szökött meg, mert »a szökés párosan...« dudolja az olasz, hogy milyen jó. Dúsán halálosan beleszeretelt Prodánov Mitó kökényszemű, ritkasépségű Zórka leányába. A leány is viszonzta e szerelmet, a mit azonban titokban kellett tartaniok, mivel a leány szülei gazdagok, Zórkára is 15—20 láncc föld örökség várt, a legény pedig szegény volt, mint a templom egere. Közbejött azután az is, hogy vidékről gazdag legény kérette meg a leányt. Szülei persze ezt örömmel fogadták, de a leány azonban hallani sem akart felőle, E közben érlelődött meg köztük a gondolat, hogy megszöknek. Mivel azonban a legénynek sem külön fogata sem pénze nem volt, a leány 2 drb arany mellécséjét pénzzé váltotta. Vasárnap ebédután Zorka séta ürügye alatt távozott hazulról és találkozván szerelmesével, a 4 óraker induló vonattal megszöktek. A leány atyja, Prodánov Mitó azonnal a csendőrséghez futott, hogy az esetet megtudta a nyomozás széles körben meg is indult, de mindeddig hírt sem halottak arról, hogy hol turbékol a bizonyára boldog szerelmes pár . . .

Öngyilkos asszony. Jánoshalmai levelezőnk írja; Sándor Pál, fiatal gazdaember 26 éves szép felesége a napokban eddig ismeretlen okból felakasztotta magát. A szerencsétlen fiatal asszonyt ki az urával is legjobb egyetértésben élt, e hó 21-én temették el nagy részvét mellett.

Fizetéképtelenség. Demeter János Szabadkán 6 év előtt a mokrini Hegedüs Ferenc fia: Bálint neve alatt lisztüzletet nyitott és másfél év előtt átvette Gerber Adolf jömenetelű fűszerkereskedését, mellyel most fizetési zavarokba jutott. Tartozik 11.000 Kival. mellyel szemben 6000 koronás vagy ut mutat ki. 40 százalékot ajánl. Hegedüs kezessége mellett,

A hodság palánkai vasut utirányának Bácsközségre hátrányos megváltoztatása végett szerdán Budapestre érkeztek Evetovits Iván bácsi plébános és Tripolszky jegyző. Evetovits nyomban érinkezésbe lépett Adamovich. orsz képviselővel, továbbá az illető min. szakreferenssel és a vállalat-

kozókkal, akik a község érdekeit, amenyire tőlük telik, figyelembe veszik.

A bűnös szerelem következménye. Dósa Antal topolyei jómódú gazda Forgó Mariska 4 éves keresztleányával — mint levelezőnk írja — szerelmi viszonyt folytatott, amely nem maradt következmények nélkül. Amikor ezt észrevették. Dózsa Futyu Teréz topolyai kuruzslóasszonyt fel-szólította, hogy 100 koronáért hajtsa

Rheuma és vértisztítás!

Tisztítsd a vért! Egy vértisztító kúra ugy az egészséges, mint a beteg embernek feltétlenül szükséges. Egy kitűnő, a széles világban közismert vértisztítószer Grundmann P. gyógyszerész (Berlin SW. Friedrichstrasse 207) antireumatikus vértisztítóéja. Mint háziszer ajánlatos romlott savak, kiütések, bőrvizsketeg, rheuma, hólyag és vesebajok, vértelődés stb. esetén és ezért nem szabad egy családban sem hiányoznia. A tea beszerezhető Grundmann P. gyógyszerész. Berlin SW. Friedrichstr. 207. Próbát és képes brosurát ingyen küld. Eredeti csomag 1, 2 és 4 K, Magyarországra vámmentes.

A Tavaszi Ülfetésre

ajánljuk: Amaryllis, Anemonen, Arum, Begonien, Galtomien, Gladiolen, Geomien, Incarvillien, Liliom, Montbretien, Ozalis, Rannuhln, Richardien, Tubaró, zsa stb, fajtakat. Kérje ön az a Képes főárjegyzékünket és az 1908. tavaszi kiadású jégyszéket.

Blumenwiebelexporthaus

HUIS TER DUIN

Nordwijk bei Haarlem (Holland.)

Cimbalmot

ne vegyen, míg

Reményi Mihály

a magy. kir. zeneakadémia házi hang-

szerkesztőjétől árjegyzékét nem hozattott Budapestről, Király-utca 58. — Minden hangszerről árjegyzék, külön-külön kérendő.

el a magzatot. Az asszony ezt meg is tette. Csakhogy a leány szülei megtudták a dolgot és a bűnösöket feljelentette. A szabadkai kir. törvényszéknél a bűnvizsgálat nyomban megindult ellenük.

Hazai Bank R.-T. A lefolyt 1907. évről szóló mérleget, valamint a nyereség és veszteségszámlát a bank igazgatósága a következőleg állapította meg: Mérlegszámla. Vagyon: összesen 113.135.993 korona 61 fillér (+ 9803.536). Nyereség- és veszteségszámla. Tartozik: összesen 3.300.657 korona 74 fillér (+ 642.001). Követel: összesen 3.300.657. korona 74 fillér (+ 612.601.) A kimutatott tiszta nyereség az év folyamán, 5 millió koronával 25 millió koronára fölemelt részvénytöke után 2,557,400 korona 33 fillér tehát 458.219 korona 50 fillérrel nagyobb az előző évi nyereségnél. A kimutatott tiszta nyereség 33,262 korona híjján — amely összeg 2 szindikátusban vállalt részesedés haszonedményének tevel meg — kizárólag a folyó üzlethöz ered. Az igazgatóság az évi február 17-ére egybehívott rendes közgyűlésnek azt fogja javasolni, hogy a tiszta jövedelemből 300,000 korona (50.000 a tartalékalaphoz, 30,000 korona a nyugdíj-laphoz csatoltassék, 1,875,000 korona a tavalyival egyenlő, részvényenként 15 koronát osztalék fizetésére fordítottassék és a maradvány 111.010 korona 56 fillér új számlára elővezetessék. Az igazgatóság legutóbbi ülésében a bank eddigi aligazgatójának, Takách Emilnek az igazgatói címet adta meg, Keresztes Gyula osztályfőnököt cégjegyzési jogosultsággal ruházta föl és Gergye Sándor részére a főpénztárosi címet engedélyezte.

Az alföldi gazdálkodás reformja. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület már régebben mozgalmat indított az Alföldön szokásos s ma már kevésbé kifizető gazdálkodás reformálására. Az egyesület első sorban az adatgyűjtés munkáját végezte el, arra hivatott szakemberekkel megíratta egyes vidékek monografiáját, legújában pedig elhatározta, hogy a már több ízben megvitatott kérdés alapján konkrét javaslatokat terjeszt az illetékes tényezők elé. Az egyesület már legközelebb napirendre tűzi az alföldi gazdálkodás reformjának kérdését s szükséges javaslatok kidolgozására felkerde az egyes vidékek monografiáknak szerzőit.

A cséplőgéptulajdonos felelőssége. A kuraia egy konkrét esetben kifolyólag kimondotta: A gőzcséplőgéppel való csépltetés tűzveszéllyel járván a magából kiből a veszélyből származó károkkért a géptulajdonos rendszerint nem felelős. Annak bizonyítása tehát, hogy a tűzvész, amely felperes terményeit elhamvasztotta, cséplés közben, a gőzgép közeliében ütött ki, nem elégséges alperes géptulajdonos kártérítési kötelezettségének megállapítására.

A Salgótarjáni köszénbánya rt. 1907-ben már 14 millióról 18 millió K-ra emelt alaptőkéjével dolgozott és bő leírások után a 348,906-ban: 358,216) K áthozat betudásával 4.443.993 (1.588,996) K tiszta nyereséget ért el, amiből az értéksökkenési tartalékot 600,06 (400,000), a rendes tartalékot 250,000 (200,000) K-val fogják dotálni, 32 K—16°-os

osztalékot fizetnek, mint tavaly és 364,493 K-t új számlára visznek át. A közgyűlést február 14-én tartják. A társasán egyszerűs mind egy nagy üzletet is perfektuált a napokban: lemondott az államkincstárral szemben a vele petrozsényi állami szénbányák bérletére kötött szerződés még hátralevő részéről (kilencz év) és ezzel szemben az állam biztosította a társaságnak, hogy az államvasutak részére ez idő szerinél lekötött évi 8 millió méterinázsa szenet a mostani árak alapú vétel és a termelési költségek esetleges emelkedésének méltányos figyelembevételé mellett további tíz évre szállítsa. A Salgótarjáni köszénbánya rt, ezekben a kincstártól bérelt bányákban szenet nem termel, hsnem összes zsilvölgyi termelését a tulajdonát tevő bányákban központosított, bérletből csak a munkás-kolóniákat használta fel.

A házinyltenyésztés egy idő óta rohamos lépésekkel halad előre. Az ország minden vidékén újabb és újabb hívei akadnak e mindenütt könnyen üzhető tenyésztési ágazatnak, amely hivatva van mint a mezőgazdaság mellékágazata a népjólét emelését előmozdítani. Jövedelmezősége azonban a tenyésztők csak abban az esetben számíthatnak, ha termékeiken egész éven minden időszakban tudhatnak. A Magyar Mezőgazdák Szövetezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 31., házinyltenyésztési akcióját országosan szervezve, módot és alkalmat nyújt arra, hogy a tenyésztők házinylulaikat (akár fajállatok, akár piaci értékesítésre való keresztezések, vagy a tenyésztésből kisselejtett állatok) bármikor minden mennyiségben értékesíthessék, ahol a tenyésztésre szánt fajállatokon kívül levágásra való bármilyen színű közönséges házi (istálló) nyulak is kg.-ként élősulyban 60 fillért értékesíttetnek. Ajánlatos tehát, hogy a tenyésztők saját érdekükben eladásra kerülő nyulakat külön-külön, vagy az egész községből együttesen, a darabszám és a körülbelüli élősuly megjelölésével fenti szövetkezetnél bejelentessék.

Influenza. Akivel ez ember találkozik, ha kicsuszik az utcára az mindszorongat valamit kezében és pislogó tekintettel fájdalman mosolyog feléje, a mint szorongat, az semmi egyéb, mint zsebkendő, és hogy pislog, annak meg az az oka, hogy

Vorhang Kongressstoffe

110 cm breit, glatte u. durchbrochene Muster, von 90 h für 1 m aufwärts. — Fabrikniederlage Josef Zimmerl, Aussig 25 Böhmen. Auf Wunsch sende ich Muster kostenfrei gegen ebensolche Rücksendung. Versand gegen Nachnahme.

folyóvást früsszente, halszk a früsszer. és istene nem ugrasztás végett idézné el a mirigyek bő öntőképessegeit és az arcidegek rángatózását. Borzasztó, hogy ebben a nedves egészségtelen időjárásban. micsoda tömege az embereknek élvezi azt a betegséget, melyet minálunk erreklé iofluenzának neveznek. Pedig jó lesz vigyázni mindenkinek, kinek egy garasnál drágább az élete. Ez igazán olyan hamis egy betegség, az ember kicsinybe se veszi, mindaddig, míg egyszer csak leveti a hátáról és jó sora van annak aki egy kis testerőségi megcsappanással szabadul meg a gonosz ellenségtől.

Országos állatszánálás. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter most adta ki körrendeletét valamennyi törvényhatóságához az ez évben fogmatosítandó tavaszi haszonállatszámálás tárgyában. A rendelet értelmében a haszonállatok március végéig összeírandók, közben az állatok egészségi szempontból is megvizsgálandók s az állatösszeírási lapok legkésőbb május 1-ig a földmivelési ügyi minisztériumhoz fölterjesztendők.

(Pénzviszonyok Amerikában.) Mint Newyorkból érk zett hírek mondják, a kereskedelmi és pénzügyi viszonyok oly rosszak, hogy a legrégebb és legelső cégek — régi hivatalnokokat elboosájtják, — mert redukálják a személyzetét, Pang már az üzlet a gyárakban 70.000 munkanélküli ember és 20,000 éhező gyermek járkel a newyorki kikötő en, Oly rossz karácsonyi üzletre még nem emlékeznek vissza Amerikában, mint az idei volt. Bstörések napirenden vannak, mind az éhes tömeg által elkövetve.

Bácsbodrog-vármegye II Rákóczi Ferenczért!

Mióta a nagy Rákóczinak hamvai hazai földben pihennek általános óhajja vált, hogy a dicső nemzeti fejedelemnek nagyságához méltó szobor emel tessék. A hazafias mozgalom élére gróf Andrassy Gyula és a kurucidők nagynevű historikusa: Thaly Kálmán országgyűlési képviselő álltak. Az ő vezetésük alatt bizottság alakult, mely az eddig egybegyült alap kiegészítésére nyereeményekben gazdag sorsjátékot rendez. A sorsjáték főnyereménye 40.000 korona. Bannak ezenkívül tizezer hatezer ötezer továbbá sok kétezer és ezer koronás és kisebb nyeremények. Az összes nyeremények értéke 90.000 korona. Ezeket a hazafiascélú sorsjegyeket, melyeknek darabja egy koronába kerülgyeit pedig már korábban fölkerde a sorsjegyeknek ismerőseik körében terjesztésére.

Vármegyénk hazafias közönsége mindenkor meghozta áldozatát nagyjaink emlékének s kétségtelenül örömmel és lelkesedéssel fogja meghozni a nagyok nagyjának, a magyar szabadság első zászlóbontójának: II Rákóczi Ferencnek is. A nagy kurucfejedelem ercméleke egyuttal a mindent minden magyar, hogy a monumentális szobor létesüljön. Adóssága az a magyarnak az önzetlen hazaszeretet eszményképe iránt s bizony restelkednünk kell, hogy ily későn hozzuk meg áldozatunk a dicső Rákóczinak, a ki hazájáért a mi szabadságunkért, családi tűzhelyét, boldogságát s minden földi javát föláldozta. Tegyük jóvá a mulasztást! Hölgyeink! Járjanak elől jó példával!

A sorsjegyek nyilvános húzása márczius 15-én lesz Budapesten a m. kir. lottóigazgatóságnál (IX. Vámpalota). A központi sorsjegyiroda Budapesten, IX ker. Boráros-ter 2. szám alatt van.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. Az igazgatóság jóváhagyta a lefolyt üzletévre vonatkozó zárószámadásokat. A mérleg 12,395,427 korona 95 fillér bruttó-nyereséggel zárul és a leírások, terhek és költsége levonása után 9,844,885 korona 57 fillér tiszta nyereséget mutat ki. A nyereség az előző évvel szemben 1,252,526 korona 81 fillérrel emelkedett, a mi két körülményre vezetendő vissza nevezetesen első sorban a részvényitőknek az 1906. év őszén történt fölemelésére a minek hatása a lefolyt üzletévben teljes mértékben érvényesült: kifejezésre jut továbbá a nyereség emelkedésében a pénzviszonyok az 1907. évben uralkodott rendkívül feszült sége a mi a bank nagyon jelentékeny mobil pénzeszközeinél természetesen igen nagy szerepet játszott. A jelzálog és községi kölcsön-üzlet pangását, a mely az elmúlt esztendő jellemzte, bőven ellensúlyozta a folyó banküzlet emelkedett jövedelmezősége. A lefolyt esztendő második felében uralkodott válságos viszonyok a bank mérlegében alig hagyták nyomot, a mennyiben a követeléseken szenvedett veszteség összesen 170,994 korona 82 fillért tesz ki, míg a befektetési papírokon és a bank tárcájában levő saját kibocsátású cimleteken szenvedett érzékenyebb veszteségek bő fedezetet nyerték különféle lebonyolított pénzügyi műveletek eredményében. A bank birtokában levő befektetési és egyéb értékek jóval a napi árfolyan alatt vétettek föl a mérlegben. Mindezek folytán a bank igazgatósága abban helyzetben van hogy a lefolyt esztendőre is 160 korona—16 százalék osztaléknak kifizetését javasolja, bár ezntal már a fölemelt részvényitöke is kamatoztatandó. A bank közgyűlését február 22-ére hívják össze,

Halálozás. Báldy László, a bajai járásbíróság telekkönyvvezetője tegnap előtt hosszas szenvedés után meghalt-Nagy részvétellel temették.

— Magyar név. Berschütz Ferenc bajaszentiváni lakos, valamint Mária, Viktoria, Ferenc, Anna és Julianna nevű kiskorú gyermekei családi nevüket „Balaton”-ra változtatták.

A bajai milliós bűnügyben a vádhatóság — mint már megirtuk — terjedelmes vádiratot adott. A vádlottak kifogásokkal éltek a vádirat ellen. A vádtanács a kifogások tárgyalását február 26-ik napjának délelőtti 9 órájára tűzte ki. A szenzációs bűnügyben a főtárgyalás márczius második felében lesz.

Megszűnt lap. A Bajai Független Hírlap, amely Bajának első politikai napilapja volt, február hó elsejével negyedik évfolyamában megszűnt.

Áthelyezett mentelepparancsnok. A honvédelmi miniszter Dörmann Agoston századost, a dorozsmai mentelep parancsnokát, hasonló minőségben Bajára helyezte át.

— **Megálltak a vonatok a hóban.** Vasárnap reggel kinézett a medve a barlangjából és szétnézett: milyen is a világ? Láta, hogy hófelhőket kerget a szél, visszszament — aludni. A felhőkől meg úgy dőlájban csakugyan hullani kezdett a hó. Előbb ritka, apró pihékben, később már sűrűn, este felé aztán erősebb lett a szél is, sűrűbb a hóhullás is és esett a hó teljes 24 órán keresztül egyhuzamban. — Elborította reggelre az egész várost, odapadát a házak falához is, még az üvegablakokra is rárakodott. De — úgy látszik — vastag hólepel borítja a messze vidéket is, a kocsikat alig tudják húzni a lovak, tengelyig lemerül a puha hóba a kocsik. Nagy csönd van az utcákon, a szokásos heti vásár is elmarad ma Szabadkán és nem jár egész nap a villamos. A síneken magasan fekszik a hó. És megálltak a vonatok is. Se Bajáról, se Zombor felől, se Obecséről, se Szegedről nem jöttek ma vonatok. Csak a budapesti 906-os kis gyors érkezett meg délelőtt, az hozta a fővárosi lapok külön kiadásait és a Zimony-

hól jövő 903-as gyors jött meg, de ez már 6 órai késéssel. A 903-as el is ment Budapestre és Szabadkáról délután elindítottak egy személyvonatot Szegedre is, Zomborba is. Estefelé már kisebb mennyiségben esett a hó, de a szél vigan dudál és hordja a könnyű pihéket a csöndes utcákon, tereken végig. De a vonatok nem közlekednek, csak Budapest—Szabadka között.

Hirdetéseket

felvesz

a kiadóhivatal.

200 Kor.

a modern technika legújabb remeke a
Mignon írógép.

Különös előnyei:

Bárki tanulás nélkül rögtön ir.

Azonnal és állandóan látható írás.

Legegyszerűbb szerkezet. Aczélbetűk.

Másol és sokszorosít.

Bármely drága írógéppel egyenrangú.

I é i jótállás.

Szabadalmazott ipar.

Budapest VII. Csengery utca 24.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Thermos

palack, mely hideget hidegen, meleget melegen tart tűz és jég nélkül

Korcsolyák

minden formában, a legkiválóbb anyagból és

RODLIK

(sport szánkák) nagy választékban

Geitner és Rausch

cégnél

Budapest, Andrásyut 8

Arlap ingyen!

Csak 25 K

- 10 meter feh. rumburgi vászon,
- 10 meter zsebkendő
- 10 meter flanel 70 széles
- 10 meter Ájynemű
- 1 tucat férfi zsebkendő

Ágygarnitúra 200|40 140|40

M. Szraga Náchod, Cs.

Szétküldés utánvéttel. Nem tetsző tárgyakért a pénz visszaadatik.

Szülőoltvány! Szülővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani, permetezni nem kell! — Gyökeres 1000 drb 100 kor; sima 50 kor, Szülőoltványok ezere: 140 korona a legnemesebb fajokból, — Arjgyezék ingyen. Rendelési cím:

Szigyártó Nagy Mihály

Felsőseged (Somogy m.)

Még a rheumás ember is

egészséges lesz, ha a Thermal-Cabinet

törv. védett szobagőz és hőlégfürdő készüléket használja.

Egészséges embernek életszükséglet, beteg embernek megváltás.

Kizárólagos vezérképviselet Magyarország és a Balkánállamok részére

Schröder Károly

nagykereskedő

Budapest, VII. Jókai-ut 10.

Kérjen magyar vagy német nyelvű ismeretést. Reszletfizetésre is kapható. Ovakodjunk az utánzatoktól.

Nyavalyatörés! Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve kapható a szab. hatyú gyógyisz. Majna Frankur

200 Kor

a modern technika legújabb remeke a

Mignon írógép.

Különös előnye:

- Bárki tanulás nélkül rögtön ír.
- Azonnal és állandóan látható írás.
- Legegyszerűbb szerkezet. Aczélbetűk.
- Másol és sokszorosít.
- Bármely drága írógéppel egyenrangn.
- 1 é i jótállás.

Szabadalmazott ipar.

Budapest VII. Csengery utca 24.

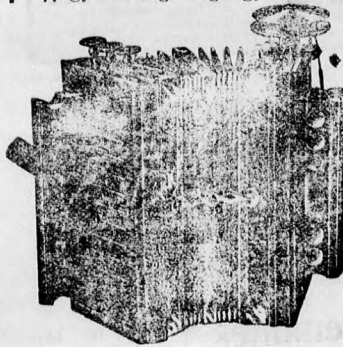
Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Megszabadul a gondoktól,

ha egy szórakoztató hangszert hozat magának

WAGNER

Több polgári zenekar, számos zeneiskola és a fővárosi hadsereg szállítója Magyarország legnagyobb hangszer-áruháza különlegességi hangszerekbeni

Harmonika tapsantókkal és csörgőkkel. Ezen hangszert olyannyira célszerű és eredet-hogy mindenhol kedvelik. Középnagyságu csinoszekerényben 10 billentyű, szabadalmazott nikt kel-sarokvédőkkel, háromszoros erős hangok, kal dupla fuvó és kapcsolókkal, szabadalmazot tapsantókkal és csörgőkisérettel, melyek az indus lók nál és csárdásoknál jutnak érvényre. Ara magyar önkéntási iskolával és magyar dalokkal együtt csak 12 kor-na

Uj **FUVÓORGONA** Uj! Ezen hangszeren bárki 1 óra alatt megtanulhat játszani, 44 cm. hosszú, 12 cm. széles csont-billentyűzettel, keményfaszekerényben, 17 ujezüst gyűrűve díszítve, iskolával, dalokkal együtt, ára csak 8 kor-na

Wagner-harmonikák elismertjő hanggal. frt 2,50
3, 4, 5, 6, frt és feljebb

Wagner-hegedű 3, 4, 5, 6, 8 forint és feljebb
Wagner-fuvola 2, 3, 4, 5, 7 forint és feljebb
HARMONIUMOK iskola-, templomi és házi használatra, alkalmi vételárban
Különlegesség: Amerikai nép-harmonium. Pótolja a zongorát
Az összes zenekari, iskola- és egyéb más hangszerek olcsóbb árban és jobb minőségben mint bárhol.

Képes hangszer-árjegyzék ingyen.

KELTÓGÉP

ingyen próbára

KELTÓGÉP

legjobb és legolcsóbb

KELTÓGÉP

több mint száz fényes bizonyítvány és referencia Ausztria-Magyarországból ingyen küldeték, kérje.

Keltógép

tyuk, kácsa, gyöngytyuk, fácán, ludtojás részére

Keltógép

Austria-Hungaria cs. kir. sz. egyedüli gyártója

G. Mücke, Reisenberg 129 Bécs m

Egyedüli különlegességi gyár

Szülőoltványok

kétéves gyökérel hiányok pótlás ára, telepítésre és síma oltványok, nem es vesszők ültetésre és párosításhoz legjobb fajokban, legolcsóbban

Hegyi bor

kitűnő minőségben kapható

Székely I. József, Gyöngyös.

Tartós kereset

hetenkint 18 tól 25 kor-náig!

harisnya és sokni készítése által, a mi »Meteor« kö-

Tanulás könnyű, alaposan és ingyen, mi eladjuk az árut. Az egyetlen vállalat e nembn

Nagy kereset mindenkinek öreg és fiatalnak kivétel nélkül. SAJÁT érdekében kérjen prospektust Erste böhm. Hausind. Gesellschaft für Trikotagen-Erzeug.

Rudolf Pauer & Co

Prag-I., Melantrichgasse 4-70

NESTLÉ

az egészséges

gyermeklisztje

és a beteg gyermek, a gyomorhajosok rögöta bevált táplálék. Magóv a hányástól, hasmenéstől, bélhurttól és elhárítja ezeket. A gyermekápolásról ismeretlen közelet ingyen kúdel. NESTLÉ

Wien I., Biberstrasse 11.

1902, 1903, 1904 évben 16 első díjjal kitüntetve,
Kállai LAJOS motorgyára
 BUDAPEST, VI. Gyár-utca 28.
 Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Kállai Lajos-féle hírneves villamos benzín
 lokomobil cséplőkészletek, me-
 lyek gépész nélkül füzemben tarthatók, leg-
 jobban ajánlhatók.

Gőzgépek becséreltetnek.

Ezen motorok több 100 példányban kitűnően mű-
 ködnék az ország minden részében. Többek között
 Kozma József Kadarkut, Somogyegye,
 Tóth Péter bagi földbírtokos, Csantavér B.B.-m
 G. Biró József földbírtokos, Czegléd, Pestmegye
 Olcsó árak részlete! Arjgyezék ingyen

Figyelmeztetés Minden gazda saját ér-
 dekében ügyeljen a gyáros keresztnevére
 „Lajos-ra is, mert csupán „Kállai” név alatt
 Lajos keresztnév nélkül ajánlott motorok nem
 azonosak az egész országban legjobbaktól ismert
 valódi „Kállai Lajos-féle hírneves motorokkal”
 Ezen hírneves gyár pontos címe:
 Kállai Lajos Budapest, VI. Gyár-
 utca 28 szám

Legjobb mellekkeset

ők és családok részére. Egy helyen és
 egy háztartásban és hiányozzék az eredeti
 „STYRIAI” kötőgép. Arjgyezék ingyen
 Kedvező fizetéfeltételek

Első STYRIAI kötőgépgyár

Magyarországi képvisellete:
 FODL J. L. műgépez, BUDAPEST, VI. Csengeri-utca 54

Tévedés,

ha valaki azt mondja, hogy jobb
 kávét, vagy pedig olcsóbban tud
 kávét szállítani, mint

Fratelli Deisinger

fiumei cég

BUDAPESTEN,

a királyi bérpalotában.

INGYEN

diszcreten és béménve küldjük rendki-
 vüli érdekes tartalmú ábrákát és hasz-
 nálati utasítással ellátott árjgyezékünkkel.

GUMMI HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10
12 K tucattja PESAR. OC
LUS N61 OVSZER 3-5 k.
 eltétlen megbízható valódi angol és francia
 gyártmányok.

„NAKIRA” törv. védett férfi-óvszer
 különlegesség, valódi in-
 dia paragumiból 12 K
 feltétlen megbízható tucattja

MINTAGYÜJTEMÉNY 12 drb legfino-
 mabb óvszerből **4. koro.**

UTERUS-SPRAY eredeti törv. védve
 női különlegesség **14 kor.**

Universalis-sórvkötők páratlanok, kis gumí-
 mi nyomólappal, a
 legnagyobb sérv is elzárható! Egyoldalú 5-12
 kétoldalú 10-24 kor.

Műlábak, műkezek, egye-
 nesentartók ferdéinötteknek, támgépek, stb.
 stb. Haskötők, gummiharisnyák stb. Ir-
 rigátorok, betegápolási cikkek kashatók.

Magyar-Orvosi-Múszertár Budapest
 VII., Rákóczi-ut 32.
 Az 1907. évi pécsi országos kiállításon
 Ezüst éremmel kitüntetve
 Pontos címre és a veres keresztre ügyel-
 jünk.

Csak akkor valódi, ha há-
 romsarkú íveg alábbi rajzzal
 (vörös és fekete nyomás sárga
 papíron) van zárva

**Eddig felülmul-
 hatatlan! !**

Maagers W. féle

valódi tisztított

Leberthran

(törv. védve)

sárga ívegie 2 K.—
 fehér 3 K.—

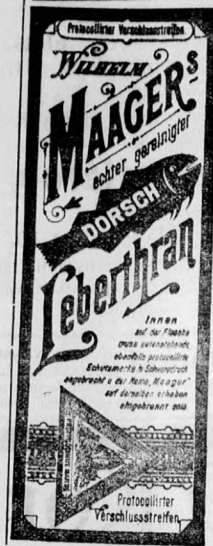
MAAGER VILMÓSTÓL „BÉCS” BÓL.

1869-től Ausztria Magyarországon általánosn be-
 vetve. Tanár és orvos úrak által előszerzetelt ajánlva
 Kapható a legtöbb gyógyszerárban és drogériában.
 Főraktár és főszékhely Ausztria-Magyarországra:

W. Maager, Wien,

III 3, Heumarkt 3,

Utánzat törvényileg üldözötnék!

Gazdák figyelmébe!

Hatósági engedély nélkül számtalfelel „házak között
 is használhatók”

a valódi Kállai-féle „GLORIA”

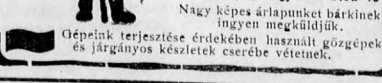
benzin motorok és motorepőkészletek a legjobbak, a ki-
 léhat minden tekintetben megfelelő könnyű kezelési motort
 utánosan árban teljes jótállással 3-5 évi részletfizetésre
 akar beszerezni, forduljon bizalommal ezen szakértő
 céghez.

Kállai motortelep

BUDAPEST, VI. Nagymező-utca 43. sz.

Figyelmeztetés!
 Minden gazda ügyeljen pontos
 címünkre és csakis olyan motort
 vásároljon, amelyen a magyar
 kaszás védjegy látható, mert
 csakis ezek a valódi „GLORIA”
 motorok. — Pontos levezim:
 Kállai motortelepe

Budapest, VI., Nagymező-utca 43
 Nagy képes árlapunkat bárkinek
 ingyen megküldjük.
 Gépünk terjesztése érdekében használt gőzgépek
 és járgányos készletek cserébe vétetnek.

Sömört,

korpa-sömört, száraz és nedves szakál
 sömört, bőrküütéseket, a bőr görvelyk
 felrepedését is,

nyitott sebeket új vagy régi
 sebeket, daga-
 natokat, rosszindulatú új bántalmakat, mi-
 rigydaganatot és gyulladást stb. gyakran
 nehéz eltávolítani.

Mindenkinek azoknak is, akik
 még,

segély nem találtak, ajánlíható, hogy
 tegyenek egy kísérletet a
 főalkatrészeiben 1806 óta ismert, rég bevált

Ripp-féle gyógykenőcs

csel. Számos köszönőirat. Doboz K 250
 kapható a gyógyszerárakban. ARWIN
 RIPP, DRESDEN 7. Főraktár Török József
 Budapest, Király-u. 12, Andrassy-ut 23

Pénzkölcsön!

20,000,000 korona áll rendelkezésre
 1000 koronán felüli törzsfizetéssel
 bíró köztisztviselőknak,
 katonatiszteknek és nyug-
 díjasoknak kötelezvényre. Váltó
 nem kell. Megkeresésnél közleld:
 életkor, törzsfizetés és szolgálati idő.

Jelzálogkölcson

földekre és jó helyen fekvő értékes bér-
 házakra 4 százalékos 10-60 évig terjedő
 törlesztésre. Jutalék utólag. Válaszbélyeg

Országos Hitel és Kölcönszerző
 Vallalat

Budapest, VI. Izabella-utca 67.

TELEFON 101-28

Egy ilyen
 nehéz sertést
 csakis a

**BARTHEL-FÉLE
 takarmánykészítéssel**

lehet 11 hónapon belül előállítani. J. Melzer
 1896. december 9-én a következőket írja:
 »Az Öntől beszerzett takarmánykészítéssel
 sikerült egy általam tenyésztett 11 hónapos
 közönséges süldőt 250 kilogrammra
 felhizlani.«

A Barthel-féle takarmánykészítés a legjobb
 és legolcsóbb szer csikók, borjak és bá-
 rányok csemporhanyossága ellen, valamint
 jatal állatok felnevelésére, a tejmenyiség
 fokozására, továbbá karórágás és trágyalé
 ívása ellen.

Részletes használati utasítás és leírás
 ingyen.

5 klgmos próbaküldemény 2 koronáért
 postán, 50 kgl. 12 koronáért Be. sben.

M. Barthel & Co Wien
 X. SICCARDSBURGGASSI 44.